

1. Inleidend

Onderwerp van de consultatie

Naam: Wetsvoorstel verhoging wettelijke strafmaxima van mensensmokkel en de uitbreiding van de toepasselijkheid van de strafwet op mensensmokkel begaan buiten Nederland

Van: Ministerie van Justitie en Veiligheid

Type voorstel: wetsvoorstel

Looptijd consultatie

Startdatum consultatie: 02-03-2022

Einddatum consultatie: 27-04-2022

Doel van het voorstel en voorgelegde vraag of vragen

Dit wetsvoorstel wijzigt het Wetboek van Strafrecht op twee onderdelen. In de eerste plaats wordt de rechtsmacht over mensensmokkel uitgebreid. Dat betekent: meer mogelijkheden om buitenlandse daders in Nederland te vervolgen voor mensensmokkel. In de tweede plaats worden de wettelijke strafmaxima voor alle vormen van mensensmokkel verhoogd.

Opbrengst van de consultatie (hoeveel reacties en (globaal) van welke doelgroepen)

Er zijn twee reacties van particulieren ontvangen en één reactie van VluchtelingenWerk Nederland.

2. Beeld van binnengekomen reacties

In beide reacties van particulieren wordt de voorgestelde uitbreiding van rechtsmacht en het verhogen van het strafmaximum onderschreven. VluchtelingenWerk Nederland meent daarentegen dat de strafbaarstelling van mensensmokkel zoals die nu geldt op gespannen voet staat met het internationaal recht, omdat geen onderscheid wordt gemaakt tussen 'humanitaire mensensmokkel' enerzijds en andere vormen van mensensmokkel – zoals die gepaard gaan met mensonterende praktijken – anderzijds.

In de memorie van toelichting is nader ingegaan op het advies van VluchtelingenWerk Nederland. Uit rechtspraak van de Hoge Raad volgt dat humanitaire hulpverlening onder omstandigheden op grond van een algemene strafuitsluitingsgrond in de weg kan staan aan de strafbaarheid van de in art. 197a Sr omschreven mensensmokkel of van de dader daarvan (ECLI:NL:HR:2017:888). Daarbij kan worden gedacht aan noodtoestand en psychische overmacht. Een aparte voorziening in de strafbaarstelling van artikel 197a Sr is daarvoor derhalve niet vereist.

3. Vervolg

Het wetsvoorstel zal voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.